

תאריך עדכון:

שם ומספר הקורס:

מספר קורס-8140101

"אתגר": אוריינות, תמיכה וגשר רפואה חברה

שם המרצה: פרופ' מרי רודולף

סיון שוחט

סוג הקורס: שיעורים, תרגילים, סדנאות, פרויקט בקהילה

שנת לימודים: תשע"ז **מסטר:** שנתי **היקף שעות:** [20 שעות]

קורס חובה לתכנית הארבע שנתית

אתר הקורס באינטרנט: לאתגר אתר תמיכה אינטרנטי שכתובתו היא:

א. מטרות הקורס:

רקע:

מטופלים רבים חווים קושי במעבר מהשהות בבית החולים לשיבה הביתה ומתמודדים עם אתגר משמעותי להבין את מצבם הרפואי החדש ואת ההוראות שניתנו בבית החולים בעת השחרור. כאשר מטופלים אינם מבינים את המוטל עליהם בעת השחרור, ישנה היענות גרועה יותר ללקיחת תרופות, שיעור נמוך יותר של המשך מעקב בקהילה ועלייה בשיעור האשפוז החוזר בבית החולים. מצב זה נפוץ במיוחד בקרב אוכלוסייה ממעמד סוציו-אקונומי נמוך, בה האוריינות הרפואית נמוכה לאור השפעתם של גורמים תרבותיים וחברתיים.

קורס אתגר יכשיר סטודנטים להתמודד עם בעיית המעבר מבית החולים לקהילה ולגשר על הפער הקיים בין שירותי הבריאות. הסטודנטים, יעבדו ויחברו בין ממשקי האשפוז והקהילה ויסייעו למטופלים נזקקים מאזור הגליל בארבעה בתי חולים: מרכז רפואי זיו, מרכז רפואי גליל נהריה, מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה פוריה, בית החולים הסקוטי נצרת.

מטרות:

קורס אתגר שואף:

להכשיר סטודנטים לעבוד בצורה אפקטיבית יותר עם אוכלוסייה נזקקת בעת המעבר מבית החולים לקהילה

מטרות קורס אתגר הן:

ידע:

1. הכרת והבנת אוכלוסיות מקומיות ומצבי בריאות נפוצים.
2. הכרת תרבויות מקומיות

3. הכרת תהליך השחרור והאתגרים הנלווים אליו
4. הכרת שירותי תמיכה קהילתיים לחולים משוחררים (שירותי סיעוד, שירותים סוציאליים, קופות חולים וכד')
5. הכרה והבנה של הנחיות רפואיות הניתנות לאחר השחרור למחלות כרוניות שונות [התקף לב, שבץ מוחי CVA, COPD, סוכרת, סרטן, החולה הגריאטרי]

כישורים

עם סיום הקורס, הסטודנט

1. ירכוש את היכולת לתקשר באופן אפקטיבי עם מטופלים מתרבויות שונות (כשירות תרבותית) ויפתח מיומנויות תקשורת עם אנשים בעלי רמה נמוכה של אוריינות רפואית
2. יפתח מיומנויות תקשורת הנדרשות ליצירת קשר עם בני משפחה של מטופלים
3. יפתח מיומנויות להגברת המוטיבציה של מטופלים ליישם שינויים באורח חייהם
4. ישפר את מיומנויות העבודה עם אנשי מקצוע שונים כדוגמת עובדים סוציאליים

עמדות

הבנה והערכה ש:

1. קיימים אתגרים רבים העומדים בפני מטופלים בעת המעבר מבית החולים לקהילה
2. למקצוע הרפואה יש תפקיד בתהליך שחרור מטופלים ומעבר מבית החולים לקהילה

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

קורס אתגר מורכב משלושה חלקים:

חלק א'-מבוא והכשרה: יתקיים מפגש הכשרה בפקולטה, במהלך קורס יק"ר (בסוף השנים הפרה-קליניות). המפגש יכלול שיעורים פרונטליים, עבודה בקבוצות קטנות וסדנאות בנושאי הליבה החשובים כדוגמת בריאות הציבור, אוריינות רפואית, כשירות תרבותית, סוציולוגיה של הרפואה וכד'.

חלק ב' ליווי מטופלים: כל סטודנט ילווה ארבעה מטופלים, מטופל אחד בכל אחד מהסבבים הארוכים פנימית, כירורגיה, ילדים ונשים, בעת המעבר מבית החולים לקהילה. הליווי יכלול ביקור בית ושיחת מעקב טלפונית עם המטופל.

חלק ב'-למידה וניתוחי מקרה במחלקות: לקראת כל סוף סבב, יערך מפגש של הסטודנטים עם טיטור אתג"ר וטיטור המחלקה לבחון את תהליך הליווי שנערך.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

חלק א'-מבוא והכשרה:

יום הכשרה בפקולטה טרם התחלת ליווי המטופלים:

נושא	שעות	מרצה
אתגר: החזון ומטרות הקורס הכרת האתגרים בתהליך השחרור מבית החולים לקהילה	45 דק'	פרופ' מרי רודולף וסיון שוחט
סדנא: אוריינות רפואית	3	ד"ר מיכל שוסטר, המחלקה לתרגום וחקר התרגום אוניברסיטת בר-אילן
סימולציה: עבודה במרכז אתגר	3	צוות שחקנים
מהלך העבודה במרכז אתגר	45 דק'	סיון שוחט

חלק ב'-למידה וניתוחי מקרה:
 מפגשי הלמידה וניתוחי המקרה בהובלתם של טיטורים של אתג"ר וטיטורים במחלקה, יתקיימו
 בבתי החולים.

נושא	שעות	מרצה
הצגת מקרים על-ידי סטודנטים דיון על השפעתם של מאפיינים חברתיים על מצבי בריאות, לקחים מביקורי הבית	2	טיטור אתג"ר וטיטור המחלקה

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: סיום בהצלחה של הלימודים הפרה-קליניים

חובות / דרישות / מטלות:

1. נוכחות חובה במפגש ההכשרה ומפגשי המחלקות
2. ליווי 4 מטופלים בעת תהליך השחרור והמעבר מבית החולים לקהילה ונתיבת דוח הערכה לכל מקרה הכולל מכתב שחרור מפושט, סיכום ביקור ומילוי שאלונים על אי-התאמה בתרופות, פרופיל סוציו-דמוגרפי של המטופל וטבלת מעקב 100%

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים, חומר מחייב למבחנים:

Specific sections in the following textbooks will be highlighted as required reading on which students will be examined:

- **AFMC Primer on Population Health** by the Association of Faculties of Medicine of Canada (AFMC). It is available online at www.afmc-phprimer.ca
- **Timely Discharge from Hospital** by Lees Liz
- **CULTURAL COMPETENCE IN HEALTH CARE: EMERGING FRAMEWORKS AND PRACTICAL APPROACHES** by Betancourt, Green and Carrillo (2002). Can be found online: <http://www.azdhs.gov/bhs/pdf/culturalComp/cchc.pdf>
- Pinelli VA, Papp KK, Gonzalo JD. Interprofessional Communication Patterns During Patient Discharges: A Social Network Analysis. *J Gen Intern Med.* 2015;30(9):1299-1306.
- Leppin AL, Gionfriddo MR, Kessler M, et al. Preventing 30-Day Hospital Readmissions. *JAMA Intern Med.* 2014;174(7):1095.
- Bailey SC, Fang G, Annis IE, O'Connor R, Paasche-Orlow MK, Wolf MS. Health literacy and 30-day hospital readmission after acute myocardial infarction. *BMJ Open.* 2015;5(6):e006975-e006975.
- Lindquist LA, Go L, Fleisher J, Jain N, Friesema E, Baker DW. Relationship of Health Literacy to Intentional and Unintentional Non-Adherence of Hospital Discharge Medications. *J Gen Intern Med.* 2011;27(2):173-178.
- Benbassat J, Taragin MI. The effect of clinical interventions on hospital readmissions: a meta-review of published meta-analyses. *Isr J Health Policy Res.* 2013;2(1):1.